

Витяг

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СУМСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

15 травня 2020 року № 8

м. Суми

Справа №02-06/43-2015

**Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу**

Справу розпочато за результатами розгляду заяв гр. Войтенка О.В. та гр. Бедаша С.В. щодо дій комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради, які полягають у видачі технічних умов на приєднання об'єктів заявників, що містять неправомірні вимоги стосовно виконання робіт з ремонту (реконструкції) діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення.

За результатами розгляду №02-06/43-2015 адміністративною колегією Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України дії КП «Міськводоканал» СМР, які полягали у видачі технічних умов замовникам – фізичним особам, що містять неправомірні вимоги щодо виконання робіт з ремонту (реконструкції) діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, визнано порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. За вчинене порушення на КП «Міськводоканал» СМР накладено штраф у розмірі 17 000 грн.

Адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду подання від 30.04.2020 №21 про попередні висновки у справі № 02-06/43-2015 та матеріалів справи,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 02.10.2015 №79 розпочато розгляд справи №02-06/43-2015 у зв'язку з наявністю у діях КП «Міськводоканал» СМР ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансовому утриманні та обслуговуванні комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Копії подання про попередні висновки у справі від 30.04.2020 №21 було направлено КП «Міськводоканал» СМР (із супровідним листом від 30.04.2020 №68-02/650),

представнику гр. Бедаша С.В. за довіреністю (із супровідним листом від 30.04.2020 №68-02/652), гр.. Войтенку (із супровідним листом від 30.04.2020 №68-02/651).

2. СТОРОНИ У СПРАВІ

- (3) **Відповідач** - комунальне підприємство «Міськводоканал» Сумської міської ради (місцезнаходження: м. Суми, Білопільське шосе, 9, ідентифікаційний код – 03352455, далі – КП «Міськводоканал» СМР, Підприємство) є юридичною особою і діє на підставі статуту, нова редакція якого затверджена рішенням Сумської міської ради від 28.02.2018 №3084-МР «Про зміну статутного капіталу та внесення змін до Статуту комунального підприємства «Міськводоканал» Сумської міської ради», має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку із власним найменуванням.
- (2) Згідно зі Статутом КП «Міськводоканал» СМР є комунальним підприємством, яке засновано на комунальній власності територіальної громади міста. Засновником Підприємства та власником майна є Сумська міська рада.
- (3) Таким чином, КП «Міськводоканал» СМР у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання, і до нього можливе застосування положень цього Закону.
- (4) Основним видом діяльності Підприємства є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, які останнє надає на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 05.02.2016 N 150.
- (5) **Заявники** - гр. Войтенко О.В., що мешкає за адресою: м. Суми, вул. Ххххх, ХХ/ УУ (заява від 14.08.2015 б/н (вх. №01-26/77-В від 14.08.2015) та гр. Бедаш С.В., що мешкає за адресою: м. Суми, вул. Zzzzz, буд. ZZ, кв. Z) (заява від 07.09.2015 б/н (вх. №01-26/83-С від 11.09.2015)

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО СТАНОВИЩА

- (6) У зв'язку з розглядом справи, на підставі статей 12 та 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у відповідності до вимог Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року за № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605, проведено дослідження ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення.

3.1 Встановлення об'єктів та суб'єктів аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (7) Суб'єктом господарювання, щодо якого здійснюється визначення монопольного (домінуючого) становища, є КП «Міськводоканал» СМР.
- (8) Об'єктом аналізу, щодо якого здійснюється визначення монопольного (домінуючого) становища, є послуги з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення.

3.2 Товарні межі ринку

- (9) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» № 1875-IV комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи у забезпеченні холодною та гарячою водою, водовідведенням, газопостачанням, опаленням, а також вивезення побутових відходів у порядку, встановленому законодавством. Згідно зі статтею 13 вказаного Закону централізоване постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) є комунальною послугою.
- (10) КП «Міськводоканал» СМР має відповідні ліцензії НКРЕКП.

- (11) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» ринки централізованого водопостачання та водовідведення віднесено до сфери діяльності суб'єктів природних монополій.
- (12) Згідно зі статтею 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкт природної монополії зобов'язаний забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, визначені законодавством.
- (13) Враховуючи наведене, за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей товарними межами досліджуваного ринку є послуги з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення, як такі, що не мають замінників (далі – *Ринок*).

3.3 Перелік споживачів

- (14) Споживачами послуг визначено фізичних осіб, що отримують або мають намір отримати послуги з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення.

3.4 Територіальні (географічні) межі ринку

- (15) Відповідними рішеннями виконавчого комітету Сумської міської ради, зокрема від 20 травня 2011 року № 322 «Про визначення виробників та виконавців послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення в місті Суми» (із змінами, внесеними рішенням виконавчого комітету Сумської міської ради від 18 червня 2013 року № 317) та від 18.06.2019 № 322 «Про визначення виробників та виконавців комунальних послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення» КП «Міськводоканал» Сумської міської ради визначено виробником та виконавцем комунальних послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в місті Суми.
- (16) Згідно зі статутом КП «Міськводоканал» СМР майно підприємства складають основні фонди та оборотні активи та є комунальною власністю територіальної громади і належать підприємству на праві господарського відання. До складу майна входять водопровідні та каналізаційні мережі.
- (17) У зв'язку з зазначеним, територіальними межами ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення визначено територіальні (географічні) межі м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства.

3.5 Часові межі ринку

- (18) Часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (19) Територіальним відділенням в межах даної справи досліджувалися технічні умови на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення, видані замовникам – фізичним особам КП «Міськводоканал» СМР у період 2014-2015 років, відтак періодом дослідження ринку є період 2014-2015 років.

3.6 Бар'єри вступу (виходу) на Ринок

- (20) Зазначений ринок характеризується наявністю організаційних та адміністративних бар'єрів, зокрема, вхід на ринок нових суб'єктів господарювання можливий лише за умови:
 - передачі інфраструктури іншому суб'єкту господарювання та виходу з ринку діючого суб'єкта;
 - визначення органом місцевого самоврядування на відповідній території іншого виконавця послуг;
 - укладення органом місцевого самоврядування договору комунального замовлення на виконання послуг з іншим суб'єктом господарювання;

затвердження тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення іншому суб'єкту господарювання.

3.7 Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (21) КП «Міськводоканал» СМР є єдиним суб'єктом господарювання, який здійснює діяльність на ринках централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) на території міста Суми, де розташовані належні Підприємству мережі водопостачання та водовідведення, та має правові підстави для підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення.
- (22) За таких обставин адміністративна колегія територіального відділення має підстави визнати, що КП «Міськводоканал» СМР за результатами діяльності у 2015-2016 роках займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, з часткою 100 відсотків.

4.НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (23) Відносини у сфері надання послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення регулюються, зокрема Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», Законом України «Про питну воду та питне водопостачання», наказом Державного комітету України по житлово-комунальному господарству від 05.07.1995 №30 «Про затвердження Правил технічної експлуатації систем водопостачання та каналізації населених пунктів України» (далі – Правила технічної експлуатації) та іншими нормативно-правовими актами.
- (24) Відповідно до частини 2 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою.
- (25) Згідно з частиною 1 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» технічні умови – це комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водо-, тепло-, енерго- і газопостачання, каналізації, радіофікації, зовнішнього освітлення, відведення зливових вод, телефонізації, телекомунікації, диспетчеризації, пожежної та техногенної безпеки.
- (26) Частиною 2 статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (27) Згідно зі статтею 29 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» у технічних умовах зазначаються:
 - а) найменування та адреса об'єкта, замовника, проектувальника, вид будівництва, нормативні терміни проектування і будівництва;
 - б) відомості про джерела питного водопостачання;
 - в) місце приєднання до водопровідних мереж, вимоги до обладнання, вузлів приєднання;
 - г) основні розрахункові інженерні параметри системи питного водопостачання, що включають: гарантовану кількість і якість питної води; тиск у місці підключення; умови водовідведення.
- (28) Заходи з утримання, обслуговування, поточного та капітального ремонтів водопровідних та каналізаційних мереж регламентовано низкою норм Правил

технічної експлуатації, згідно з якими такі обов'язки покладаються на виконавців (виробників) послуг централізованого водопостачання та водовідведення.

- (29) Як передбачено пунктом 2.1.4 Правил технічної експлуатації, для забезпечення безперебійної і економічної роботи систем водопостачання та водовідведення необхідні профілактичний огляд і планово-попереджувальний ремонт мереж і споруд, їх елементів і устаткування.
- (30) При цьому розробка планів ремонту споруд і устаткування згідно із системою планово-попереджувального ремонту (ППР); проведення паспортизації та інвентаризації споруд, комунікацій та устаткування, що перебувають на його балансі; **здійснення технічного переоснащення та заміни зношених основних фондів**, підвищення надійності систем водопостачання шляхом впровадження новітніх енергозберігаючих технологій та обладнання для очистки води **відноситься до функцій виробника** (пункт 2.1.6 Правил технічної експлуатації).
- (31) Відповідно до пункту 2.8.2. Правил технічної експлуатації технічні звіти повинні містити основні показники роботи споруд, устаткування, комунікацій. Технічний звіт супроводжується запискою з аналізом роботи споруд і устаткування за звітний період. У записці слід зазначити досягнення і недоліки в експлуатації, результати роботи над вдосконаленням споруд, технології і впровадженням нових схем, технологій, устаткування тощо.
- (32) Система планово-попереджувальних ремонтів (ППР) споруд і устаткування виробника включає в себе організаційно-технічні заходи нагляду і догляду за спорудами і всіма видами ремонту, які здійснюються періодично за заздалегідь розробленим планом. Метою ППР є попередження передчасного зносу споруд і устаткування, запобігання аварій, забезпечення безперебійної роботи споруд і устаткування при високих якісних і техніко-економічних показниках. Огляди споруд і устаткування повинні проводитись періодично, за затвердженим керівництвом календарним планом. **На основі даних цих оглядів і профілактичного обслуговування складаються дефектні відомості, розробляється проектно-кошторисна документація і проводяться поточний і капітальний ремонти.** (пункти 2.9.1 – 2.9.4 Правил технічної експлуатації).
- (33) Впровадження систем ППР входить до обов'язків керівника виробника. Керівництво проведенням ППР покладається на головного інженера виробника. Безпосередньо за проведення ППР на об'єктах виробника відповідають начальники відповідних служб і підрозділів. На працівників, відповідальних за проведення ППР, покладається виконання таких робіт: розробка планів капітального ремонту і графіків оглядів поточного і капітального ремонтів; складання заявок на матеріали, запасні частини і устаткування; перевірка забезпеченості робіт матеріалами, запасними частинами, механізмами, робочою силою тощо; складання кошторисів та іншої технічної документації; організація виготовлення запасних частин, деталей та конструкцій.
- (34) Розділ 12 Правил технічної експлуатації визначає порядок технічної експлуатації каналізаційних мереж. Згідно з пунктом 12.2.1 технічне обслуговування мережі передбачає зовнішній і внутрішній (технічний) огляди мережі і споруд на ній: дюкерних і з'єднувальних камер, колодязів, напірних і самоплинних трубопроводів (колекторів), аварійних випусків, естакад і водопропускних труб під каналізаційними трубопроводами тощо. Зовнішній огляд мереж виконують не рідше одного разу на місяць шляхом обходу трас ліній мережі і огляду зовнішнього стану пристроїв і споруд мережі (пункт 12.2.2 Правил).
- (35) Технічний огляд внутрішнього стану каналізаційної мережі, пристроїв і споруд на ній виконують з періодичністю: для оглядових колодязів і аварійних випусків - один раз на рік; для камер, естакад і переходів - один раз на квартал; для колекторів і каналів - один раз на два роки. Каналізаційні колектори, що відводять стоки в кількості більше 3000 л/с, повинні оглядатися кожні півроку, а ті, що відводять стоки у кількості 1000-3000 л/с, щорічно. Під час технічного огляду колодязів обстежують стіни, горловини, лотки, вхідні та вихідні труби: перевіряють цілісність скоб, драбин, люків і кришок:

очищують від бруду полиці і лотки, а також перевіряють винесення піску з труб до колодязя (12.2.6, 12.2.7 Правил технічної експлуатації).

- (36) Відповідно до пункту 12.2.12 Правил технічної експлуатації результати огляду шахт, каналізаційних колекторів і споруд на них повинні оформлятися актами, відомостями дефектів із зазначенням заходів з усунення дефектів і строків виконання робіт.
- (37) Акти технічного огляду повинні затверджуватися керівництвом виробника з оформленням наказу про необхідні дії. Технічний огляд напірних колекторів полягає у перевірці дії та регулюванні вантузів, засувки і випусків.
- (38) Згідно з пунктом 12.3.1 Правил технічної експлуатації **на підставі даних зовнішнього і технічного оглядів каналізаційної мережі складають дефектні відомості, розробляють проектно-кошторисну документацію і проводять поточний і капітальний ремонт.**
- (39) До поточного ремонту мереж входять: профілактичні заходи як то промивання і прочищення ліній, очищення колодязів (камер) від забруднень тощо; ремонтні роботи: заміна люків, верхніх і нижніх кришок, встановлення скоб, заміна драбин, ремонт горловин колодязів, піднімання і опускання люків, обслуговування і регулювання засувки, вантузів, шиберів тощо. Профілактичне прочищення мережі проводять за планом з періодичністю, яка встановлюється з урахуванням місцевих умов. Для мережі діаметрами до 500 мм включно періодичність прочистки - не рідше одного разу на рік. Профілактичне прочищення мережі виконують по басейнах: спочатку бічні лінії, а потім - магістральні, починаючи з верхів'я (12.3.2 - 12.3.3 Правил технічної експлуатації). **Роботи з поточного ремонту виконуються силами служби експлуатації мережі.** Чисельність і кваліфікаційний склад бригад затверджує головний інженер виробника за поданням служби експлуатації мережі.
- (40) Відповідно до пункту 12.3.9 Правил технічної експлуатації **до капітального ремонту мережі належать роботи із: спорудження нових або повної чи часткової реконструкції колодязів (камер); перекладки окремих ділянок ліній з повною чи частковою заміною труб; заміни засувки, шиберів, вантузів або їх зношених частин; ремонту окремих споруд, пристроїв, устаткування. Роботи з капітального ремонту, як правило, повинні виконуватися згідно з проектно-кошторисною документацією спеціалізованими будівельними організаціями.** Для виконання нескладних робіт можуть залучатися працівники служби експлуатації. Склад і кваліфікація працівників для проведення капітального ремонту повинні бути визначені в проекті виконання робіт (пункт 12.3.10 Правил технічної експлуатації).

5. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (41) Відповідно до матеріалів заяви гр. Войтенка О.В. до технічних умов на приєднання житлового будинку №6 по вул. Михайла Коцю до централізованої системи водопостачання міста Суми №19/5729, виданих йому 10 червня 2015 року, КП «Міськводоканал» СМР була включена вимога щодо виконання заміни засувки Д=100 мм класу «А» на ПГ у водопровідному колодязі ВК №1 (розділ «Особливі умови»).
- (42) Крім того, КП «Міськводоканал» СМР були видані гр. Бедашу С.В. технічні умови на приєднання земельної ділянки №149-А в садівничому товаристві «Тепличний», кадастровий номер: 5910136600:01:002:0150 до мереж централізованого водопостачання та водовідведення від 31 серпня 2015 року №19/9074, які містять зокрема наступні вимоги:
- для водопостачання: виконати капітальний ремонт водопровідних колодязів ВК №1 і ВК №2 та заміну люка в зборі у водопровідному колодязі ВК №1 (розділ «Особливі умови»);
 - для водовідведення: виконати капітальний ремонт і гідроізоляцію в каналізаційному колодязі К1 (розділ «Особливі умови»).

- (43) При цьому, відповідно до технічних умов від 31 серпня 2015 року №19/9074, місце підключення об'єктів будівництва гр. Бедаша С.В. до мереж централізованого водопостачання та водовідведення передбачено в існуючих колодязях.
- (44) Слід зазначити, що, за твердженням гр. Бедаша С.В., водопровідний колодязь ВК №1, виконання капітального ремонту якого є однією з вимог, що міститься у технічних умовах від 31 серпня 2015 року №19/9074, розташований не на території належної останньому земельної ділянки, а на території комунальної установи «Сумська обласна дитяча клінічна лікарня».
- (45) Таким чином, водопровідні колодязі ВК №1 і ВК №2 та каналізаційний колодязь К1, в яких передбачено приєднання об'єктів будівництва гр. Бедаша С.В. до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, знаходяться поза межами належної йому земельної ділянки, не є його власністю, а є елементами діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення. Більше того, саме КП «Міськводоканал» СМР листом від 07.12.2015 №19/13429 підтвердило, що водопровідні колодязі, вимоги щодо реконструкції яких містяться в технічних умовах, виданих гр. Войтенку О.В та гр. Бедашу С.В., знаходяться на балансі підприємства.
- (46) В ході розгляду справи територіальним відділенням встановлено, що КП «Міськводоканал» СМР до технічних умов на приєднання об'єктів замовників – фізичних осіб до мереж централізованого водопостачання та водовідведення включає вимоги щодо ремонту (реконструкції) її елементів, які знаходяться на балансовому утриманні та обслуговуванні Підприємства, зокрема капітального ремонту водопровідних та каналізаційних колодязів, заміни пожежних гідрантів та пожежних підставок, люків, засувок, робіт з чистки водопровідних та каналізаційних колодязів.
- (47) При цьому, за твердженням КП «Міськводоканал» СМР (листи від 08.06.2016 №22/6850, від 30.06.2016 №22/7695), комплекс робіт з ремонту (реконструкції) елементів мережі централізованого водопостачання та водовідведення, що включаються до технічних умов на приєднання об'єктів замовників – фізичних осіб (розділ «Особливі умови»), виконуються Підприємством за рахунок власних обігових коштів. Крім того, особливі умови, зазначені в наданих технічних умовах, ніяким чином не порушують прав майбутніх споживачів та не зобов'язують останніх виконувати їх за власний рахунок.
- (48) За інформацією КП «Міськводоканал» СМР визначення робіт, які необхідно виконати для забезпечення об'єкта будівництва послугами з централізованого водопостачання та водовідведення та які зазначені у розділі технічних умов «Особливі умови», здійснюється на підставі виконання планово-попереджувальних робіт обходу водопровідних та каналізаційних мереж ділянки, до якої планується приєднання мереж споживача. Крім того КП «Міськводоканал» СМР зазначило, що комплекс умов і заходів, передбачених «Особливими умовами», підлягає виконанню за рахунок власних обігових коштів підприємства за їх наявності. Разом з тим, діяльність підприємства в зазначений період була збитковою, про що наголошує в своїх листах КП «Міськводоканал» СМР. Тобто за відсутності належного фінансування замовники позбавлені можливості приєднання їх об'єктів до мереж водопостачання та водовідведення, або ж вимушені виконувати їх власним коштом.

6. ПРАВОВА ОЦІНКА ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (49) Відповідно до пункту 2 розділу II Інструкції про порядок утримання, обліку та перевірки технічного стану джерел зовнішнього протипожежного водопостачання, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.06.2015 № 696, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.07.2015 за № 780/27225 (надалі - Інструкція), утримання пожежних гідрантів, встановлених на трубопроводних системах централізованого водопостачання населених пунктів, зобов'язані здійснювати підприємства питного водопостачання.

- (50) Утримання пожежних гідрантів включає: технічне обслуговування, поточний ремонт, забезпечення вільного доступу, утеплення (за необхідності), утримання колодязів, у яких встановлені ПГ, у сухому стані, очищення люків колодязів від сміття, снігу та льоду, фарбування кришок люків у червоний колір, забезпечення покажчиками відповідно до Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697, ДСТУ ISO 6309:2007 «Протипожежний захист. Знаки безпеки. Форма та колір» та ГОСТ 12.4.026-76 «ССБТ. Цвета сигнальные и знаки безопасности», а також ведення документації згідно з Журналом обліку перевірок джерел зовнішнього протипожежного водопостачання (пункт 3 Інструкції).
- (51) Згідно з пунктом 2.1 розділу V Правил пожежної безпеки в Україні відповідальними за технічний стан пожежних гідрантів, установлених на мережі водопроводу населених пунктів, є відповідні служби (організації, установи), які утримують ці мережі водопроводу, а на території підприємств - їх власники або орендарі.
- (52) За інформацією Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, наданої на вимогу голови відділення листом від 01.04.2016 №817/05.01.01-26, у 2015 році на будівництво, ремонт (реконструкцію, санацію тощо) міським бюджетом виділено кошти у сумі 150400 грн. КП «Міськводоканал» СМР протягом 2015 року освоєно кошти у сумі 150270,84 грн, за які придбано та змонтовано 40 одиниць пожежних гідрантів та 132 одиниці знаків «Пожежний гідрант».
- (53) Територіальним відділенням було проаналізовано технічні умови на приєднання до мереж водопостачання та водовідведення, видані фізичним особам у 2014-2015 роках, та проведено опитування замовників, за результатами якого встановлено, що КП «Міськводоканал» СМР не повідомляло їх про виконання «Особливих умов» за рахунок підприємства. Відтак замовники самостійно за власні кошти здійснювали реконструкцію або придбання матеріалів для проведення реконструкції. Зокрема, гр.Ниділько Л.П. (лист зареєстровано 10.11.2016 за №02-10/2617) повідомив територіальне відділення, що на виконання технічних умов від 08.09.2015 №19/9320, 19/9321, 019/9322, 19/9323, 19/9348, 19/9349, виданих КП «Міськводоканал» СМР, ним були закуплені матеріали та оплачені рахунки, надані підприємством за виконання робіт: заміни пожежних гідратів 5 одиниць та однієї пожежпідставки, а також оплачено рахунок на закупівлю засувки діаметром 100 класу «А» та оплачено її встановлення. Окрім того, гр.Ниділько Л.П. зазначив, що КП «Міськводоканал» СМР не доводило до його відома, що вказані в технічних умовах роботи підприємство виконає самостійно за рахунок власних обігових коштів.
- (54) Листом від 02.12.2019 №22/9008 КП «Міськводоканал» СМР повідомило територіальне відділення, що дійсно не повідомляло замовників – фізичних осіб про джерела фінансування обсягу робіт, які необхідно буде виконати для інженерного забезпечення об'єкта, що підключається, які зазначаються в розділі «Особливі умови».
- (55) На вимогу голови відділення щодо надання вибірково копій документів, якими підтверджується виконання Підприємством робіт, що містяться у розділі «Особливі умови» технічних умов (проектно-кошторисної документації на проведення капітальних ремонтів колодязів, рахунків на придбання необхідних матеріалів, актів приймання-здачі виконаних робіт, тощо), листом від 02.12.2019 №22/9008 КП «Міськводоканал» СМР повідомило про відсутність вказаних документів.
- (56) Відповідно до абзацу 33 пункту 2.1.9 Правил технічної експлуатації здійснення технічного переоснащення та заміни зношених основних фондів, підвищення надійності систем водопостачання шляхом впровадження новітніх енергозберігаючих технологій та обладнання для очистки води відноситься до функцій виробника послуг, тобто КП «Міськводоканал» СМР.
- (57) Враховуючи зазначене, включення до технічних умов на приєднання об'єктів споживачів-фізичних осіб до мереж централізованого водопостачання та водовідведення вимог щодо ремонту (реконструкції) її елементів є безпідставним.

7. КВАЛІФІКАЦІЯ ПОРУШЕННЯ ВІДПОВІДАЧЕМ КОНКУРЕНЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

- (58) Дії КП «Міськводоканал» СМР, які полягають у видачі технічних умов замовникам – фізичним особам, що містять неправомірні вимоги щодо виконання робіт з ремонту (реконструкції) діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, кваліфікуються як порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

8. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧІВ ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (59) Листом від 08.05.2020 №22/3240 КП «Міськводоканал» СМР надало свої пояснення, суть яких полягає у наступному.
- (60) Підприємство зазначило, що особливі умови, зазначені в наданих технічних умовах, ніяким чином не порушують права споживачів та не зобов'язують останніх виконувати їх за власний рахунок. Дані особливі умови є лише комплекс умов та необхідних заходів, які необхідно виконати для належного і якісного надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (61) Також КП «Міськводоканал» СМР повідомило, що об'єкти заявників приєднано до мереж централізованого водопостачання та водовідведення і відповідно до актів технічного приймання водопроводу, актів технічного приймання каналізації та актів огляду прихованих робіт комунальним підприємством не вимагалось виконання робіт, зазначених в особливих умовах.
- (62) Зазначені пояснення спростовуються доказами, наведеними в матеріалах справи.

9. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

- (63) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доведено, що дії КП «Міськводоканал» СМР, які полягають у видачі технічних умов замовникам – фізичним особам, що містять неправомірні вимоги щодо виконання робіт з ремонту (реконструкції) діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

10. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (64) Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення суб'єктом господарювання порушення у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку тягне за собою накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (65) Відповідно до звіту про фінансові результати за 2019 рік чистий дохід від реалізації

продукції (товарів, робіт, послуг) КП «Міськводоканал» СМР за 2019 рік становить 175810 тис.грн.

На підставі викладеного та керуючись статтями 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48, 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за №32-р, яке зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482, зі змінами і доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року за №169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Сумського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що КП «Міськводоканал» СМР за результатами діяльності у 2015-2016 роках займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, з часткою 100 відсотків.

2. Визнати, що дії КП «Міськводоканал» СМР, які полягають у видачі технічних умов замовникам – фізичним особам, що містять неправомірні вимоги щодо виконання робіт з ремонту (реконструкції) діючих мереж централізованого водопостачання та водовідведення, є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з підготовки та видачі технічних умов на приєднання до інженерних мереж водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Суми, де розташовані діючі мережі Підприємства, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинене порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Міськводоканал» Сумської міської ради штраф у розмірі 17000 (сімнадцять тисяч) гривень.

Відповідно до частини 3 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладається штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Згідно з частиною 8 статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржене до господарського суду Сумської області у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Є.М.Касьян